

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih : 08.04.2022
Sayı : 55

10/62 - 1337

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İzmit Körfezinde faaliyet gösteren Liman ve iskelelerin yasal ve hukuksal durumları ile ülke ekonomisine ve çevreye verdikleri zararların araştırılması ve buna neden olan kamu görevlilerinin ortaya çıkarılması amacıyla, Anayasa'nın 98, içtüzüğün 104. ve 105. maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılmasını saygılarımızla arz ederiz.

Mehmet Sefa SİRMEN
Kocaeli Milletvekili
ve 23 Milletvekili

- 1.- Mehmet Sefa SİRMEN-Kocaeli Mv.
- 2.- Salih GÜN-Kocaeli Mv.
- 3.- İzzet ÇETİN-Kocaeli Mv.
- 4.- Muharrem ESKİYAPAN-Kayseri Mv.
- 5.- Muharrem TOPRAK-İzmir Mv.
- 6.- Osman KAPTAN-Antalya Mv.
- 7.- Halil TİRYAKİ-Kırıkkale Mv.
- 8.- Gökhan DURGUN-Hatay Mv.
- 9.- Birgen KELEŞ-İstanbul Mv.
- 10.- Ali TOPUZ-İstanbul Mv.
- 11.- Mesut DEĞER-Diyarbakır Mv.
- 12.- Ersoy BULUT-Mersin Mv.
- 13.- Cevdet SELVİ-Eskişehir Mv.
- 14.- Nurettin SÖZEN-Sivas Mv.
- 15.- Güldal OKUDUCU-İstanbul Mv.
- 16.- Erol TINASTEPE-Erzincan Mv.
- 17.- Nail KAMACI-Antalya Mv.
- 18.- Bülent BARATALI-İzmir Mv.
- 19.- Ali Rıza GÜLÇİÇEK-İstanbul Mv.
- 20.- Ali Kemal DEVECİLER-Balıkesir Mv.
- 21.- Sedat PEKEL-Balıkesir Mv.
- 22.- Mehmet Uğur NEŞŞAR-Denizli Mv.
- 23.- Ayşe Gülsün BİLGEHAN-Ankara Mv.
- 24.- Mustafa ÖZYURT-Bursa Mv.

GEREKÇE

Bugün ülkemizde hukuk tanımazlığın, devlet gelirlerini yağma etmenin en somut ve belirgin örneklerinden biri, başta İzmit Körfezi olmak üzere, özel iskelelerde yaşanmaktadır.

İzmit Körfezinin kıyı kesiminde bulunan özel şirket ve fabrikaların kendi mallarını yüklemek-boşaltmak amacıyla kurulmuş, bir limanda olması gereken özelliklere haiz olmayan 40 adet özel iskele ve her türlü imkan ve özelliklere sahip sanayi bölgesinin merkezinde konumlanmış olup, 17 Ağustos depremiyle büyük hasar gören ve bugün kelimenin tam anlamıyla kaderine terk edilmiş bulunan Derince Limanı vardır.

İlk olarak 27 Şubat 1982 de yürürlüğe giren İzmit “**Liman Yönetmeliği**” ile kağıt üzerinde “**Yasal**” değil ama “**Yönetmeliksel**” hale getirilen özel iskeleler, 27 Mart 1987 tarihli resmi gazetede yayımlanan yönetmelik değişikliği ile yaygınlaştırılmıştır.

Derince Limanı, 1987 yılında İzmit Körfez Yönetmeliğinde yapılan bilinçli değişikliklerle kaderine terk edilmiş ve özel iskele sahiplerine dünyanın en karlı iş kolu olan limancılık sektöründeki, yıllık 250 Trilyon TL’lik rant aktarımı yapılmıştır.

Yılda milyonlarca Dolar kar etmesi gereken Derince Limanı, kurulan bu bilinçli sistem ile zarar ettirilmekte ve fizik konumu itibariyle gelişmeye müsait olan karayolu ve demiryolu bağlantılı tesis atıl bırakılarak kaderine terk edilmiştir.

6 Temmuz 1995 tarihinde yürürlüğe giren 22335 sayılı Liman Yönetmeliği ile Derince Limanının menfaatlerinin korunmadığı gibi özel iskelelere T.D.İ’ nin vermiş olduğu plotaj-remörkaj hizmetlerini de ortadan kaldırmış, devletin yaklaşık 100 Trilyon TL’lik yıllık geliri rant gruplarına yönlendirilmiştir.

Derince Limanında, devlet otoritesini sağlayan gümrük muhafaza, giriş çıkış gümrük müdürleri, deniz polisi ve liman koruma teşekkülleri gibi üçlü güvenlik sistemi olmasına karşın, özel iskeleler gümrük denetimi bakımından oldukça geri olup, gümrüklü saha görünümünde değildir. Emniyetsiz ve

denetimsiz özel iskelelerden yurda giriş çıkış müsaadesi verilmesi kaçakçılığa sebep olmakta ve teşvik etmektedir. 1995 yılında özel iskelelerden kaçak yurda sokulmak istenen 1 Milyon ton sahte benzin yapımında kullanılan Hekzan Kocaeli Emniyet Müdürlüğüne ele geçirilmiştir.

Limanlar, ucuz, çabuk, güvenli ve kaliteli hizmet üretmek zorundadır. Liman İşçiliği de genellikle sanılan aksine elleçleme, yükleme ve istifleme konularında belli bir uzmanlık isteyen bir işçiliktir. Tahmil tahliye işinde çalışan işçilerin durumu çok sıkıntı verici bir haldedir. Tehlikeli ve riskli bir iş olan tahmil tahliye işlerinde pek çok işçi kazalar sonucunda yaşamını yitirmektedir. Ayrıca bu işçiler sendikasız olarak çalışmak zorunda bırakılmakta sendikal örgütlenme çabaları çeşitli baskılarla pasifize edilip, özel iskeleler **“sendikasızlaştırmada”** araç olarak kullanılmaktadır.

Ayrıca, özel iskelelerdeki rıhtımlar için deniz doldurularak balıkların üreme alanları yok edilmektedir. Arıtma tesisleri olmayan bu iskelelerde her gün onlarca gemi sintililerini boşaltarak körfez ve denizin kirlenmesine yol açıp çevre kirliliğine neden olmaktadır.

Yukarıda açıklanan gerekçelerle ; ülkemizin deniz kıyılarında sayıları belirsiz, hiçbir yasal temele dayanmamalarına karşın yalnızca bir yönetmelik değişikliği ile kurulmalarına olanak sağlanıp, bu da yetmiyormuş gibi Anayasanın 43. maddesine aykırı bir şekilde Denizcilik İşletmelerine bağlı limanların özelleştirilmesi ihalesi ile özendirilen, özel iskelelerin durumunun araştırılması ve devletin liman menfaatlerini korumayarak zarar etmesine sebep olan kamu görevlilerinin ortaya çıkartılması amacıyla bu araştırma önergesi hazırlanmıştır.